

บทที่ 1

บทนำ

เห็ดหอม หรือ shiitake mushroom เป็นเห็ดที่นิยมบริโภคกันมากจึงเป็นเห็ดที่มีราคาแพงชนิดหนึ่ง (วสันต์, 2536) ดังนั้นจึงเป็นเห็ดที่นิยมเพาะกันมาก เป็นอันดับสองของเห็ดที่เพาะในโลก นิยมเพาะกันมากในแถบเอเชียตะวันออก เช่น ญี่ปุ่น และจีนมาเป็นเวลานาน (Bahl, 1994; Kawai *et al.*, 1995) ปัจจุบันเห็ดหอมได้รับความสนใจไปทั่วโลกทำให้เทคโนโลยีด้านการเพาะได้มีการปรับปรุงขึ้นอย่างรวดเร็ว (Kawai *et al.*, 1995) ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีการสั่งเห็ดหอมเข้ามาบริโภค เห็ดที่สั่งเข้ามาบริโภคมีราคาแพง จากสาเหตุดังกล่าวจึงได้มีความพยายามที่จะเพาะเห็ดหอมในประเทศไทย ผลการทดลองพบว่าสภาพภูมิอากาศของประเทศไทยสามารถเพาะเห็ดหอมได้ โดยเฉพาะแถบภาคเหนือของประเทศไทย (ปัญญา, 2537) สายพันธุ์เห็ดหอมที่เพาะเลี้ยงในประเทศไทยนำเข้ามาจากต่างประเทศ และเป็นสายพันธุ์ที่ทนร้อน เนื้อบางและผิวไม้แตกอย่างสายพันธุ์เขตนาว ซึ่งออกดอกได้ในฤดูหนาวหรือในพื้นที่ที่มีอุณหภูมิ 12-22 °C (ราชบัณฑิตยสถาน, 2539) แต่อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาทดลองโดยโครงการหลวง สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย และกรมวิชาการเกษตรพบว่า สายพันธุ์เห็ดหอมที่ปรับตัวได้ในประเทศไทย ยังจำกัดอยู่ในพื้นที่สูงและมีอากาศเย็น (ชัชชัย, 2542)

การปรับปรุงพันธุ์เห็ดหอม ซึ่งใช้วิธีการผสมพันธุ์แบบเส้นใยนิวเคลียสคู่ผสมกับเส้นใยนิวเคลียสเดี่ยว (di-mon crossing; dikaryon-monokaryon crossing) อาจเป็นทางเลือกหนึ่งที่สามารถคัดเลือกสายพันธุ์เห็ดหอมสายพันธุ์ใหม่ที่สามารถเพาะได้ในสภาพพื้นที่และสภาพภูมิอากาศต่างๆ ได้ดี